

หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม (อค4035)

จำนวน 5 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีนโยบายด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับประชาชนทั่วไป ที่มองเห็นความสำคัญและช่องทางในการขยายอาชีพ การทำผ้ามัดย้อมให้กับประชาชนทั่วไป กลุ่มสนใจที่ต้องการมีรายได้ ประกอบกับทางกรมส่งเสริมการเรียนรู้ สกร. ได้กำหนดนโยบายการส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพื่อเปิดโอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่าและสร้างรายได้ รวมทั้งการ อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นที่รู้จัก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว/งานเทศกาล/ประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ (อาหารไทย ผ้าไทย เครื่องหอมและสมุนไพรไทย ฯลฯ) รวมทั้ง การใช้พื้นที่เป็นสถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับ ประชาชนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและนำไปประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนได้

ศกร.ระดับตำบล..... จึงจัดทำหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม จำนวน 5 ชั่วโมงขึ้น เพื่อเป็น แนวคิดจัดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อมให้เป็นองค์ความรู้ ผ้ามัดย้อมเป็นอาชีพที่ทำขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่า ในอดีตการจะย้อมผ้าเพื่อไว้ใช้เองในครัวเรือนฝีมือจะไม่ประณีตและไม่เรียบร้อยเพราะทำไว้ใช้ เองในครัวเรือน และเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยือน ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการย้อมลวดลายสีสันทัน เพื่อให้ง่ายกับยุคสมัย อาจใช้เป็นผ้าคลุมโต๊ะผ้าคลุมไหล่ และผ้าพันคอได้ แต่ยังคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มี ลวดลายมีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงกลายเป็นการทำผ้ามัดย้อมในรูปแบบใหม่ ที่มีใช้เพียงแค่การทำผ้าห่ม ผ้าพันคอ ผ้าเช็ดหน้า ที่ใช้ในครัวเรือนหรือนุ่งห่มภายในครอบครัว ความรู้และ ประสบการณ์การทำผ้ามัดย้อมมาประยุกต์ดัดแปลงทำเป็นงานทำมือชิ้นเล็ก ๆ และได้พัฒนาชิ้นงานให้ใหญ่ ขึ้น เช่น ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะ ปลอกหมอน ผ้าพันคอและในปัจจุบันแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์ ที่ทำด้วยมือหรืองาน “Handmade” นั้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้น จึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรการทำ ผ้ามัดย้อมและช่องทางในการขยายอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงาน ทำสร้างรายได้ ให้มีความมั่นคง ให้สอดคล้องกับศักยภาพพัฒนาตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม มีความ พร้อมที่จะ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรเน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบ อาชีพได้จริง
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

จุดหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานในการทำผ้ามัดย้อม

2. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริม
3. สามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
4. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 5 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม จำนวน 30 นาที
 - 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อมจากผ้ามัดย้อม
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม
 - 1.2.1 ความต้องการของตลาด
 - 1.2.2 การจัดหา วัสดุ อุปกรณ์
 - 1.2.3 การเลือกทำเลที่ตั้ง
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้
 - 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม จำนวน 4 ชั่วโมง
 - 2.1 ความรู้เรื่องการทำผ้ามัดย้อม
 - 2.2 หลักการเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำผ้ามัดย้อม
 - 2.3 การเตรียมสถานที่ในการทำผ้ามัดย้อม
 - 2.4 ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม
3. การบริหารจัดการการทำผ้ามัดย้อม จำนวน 30 นาที
 - 3.1 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย
 - 3.2 คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
2. อบรมให้ความรู้
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. เรียนรู้ด้วยตนเอง
5. ฝึกปฏิบัติจริง
6. ติดตามประเมินผลและรายงานผล

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากร
3. วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตจากการมีส่วนร่วม
2. การสังเกตฝึกทักษะการปฏิบัติ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ช่องทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	1.1 บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำจากผ้ามัดย้อมได้ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม ได้แก่ ความต้องการของตลาด การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.3 บอกแหล่งเรียนรู้ได้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อมได้	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำจากผ้ามัดย้อม 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม 1.2.1 ความต้องการของตลาด 1.2.2 การจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ 1.2.3 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	1. สร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อมในชุมชนจาก ข้อมูลต่าง ๆ 3. ผู้เรียนบอกแหล่งเรียนรู้ สถานที่ที่รู้จักในการทำผ้ามัดย้อม 4. ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	30 นาที่	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	2.1 ผู้เรียนมีความรู้เรื่องการทำผ้ามัดย้อมได้ 2.2 ผู้เรียนสามารถบอกหลักการเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำผ้ามัดย้อมได้ 2.3 สามารถเตรียมสถานที่ในการทำผ้ามัดย้อม	2.1 ความรู้เรื่องการทำผ้ามัดย้อม 2.2 หลักการเลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำผ้ามัดย้อม 2.3 การเตรียมสถานที่ในการทำผ้ามัดย้อม 2.4 ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม	1. วิทยากรให้ความรู้เรื่องการทำผ้ามัดย้อมแก่ผู้เรียน 2. วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่าง วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการย้อมผ้า 3. วิทยากรสาธิต และผู้เข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการทำผ้ามัดย้อม - ลายกันหอย - ลายหัวใจ	-	4 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	2.4 สามารถบอกขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม		- ลายสามเหลี่ยม - ลายเฉียง		
3. การบริหารจัดการการทำผ้ามัดย้อม	3.1 การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย 3.2 คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ	การบริหารจัดการการทำผ้ามัดย้อม 1. การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย 2. คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ	3.1 วิทยากรอธิบายการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายให้ผู้เรียน 3.2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ	30 นาที	